

MINDSZENTI LAP

Megjelen minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre . . . . . 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

Adóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Népesedési okok és okozatok.

A népszámlálás eredménye még nem ismeretes, de annyit már tudunk, hogy az még a legmérsékeltőbb igényeknek sem fog megfelelni.

A drágaság, a nyomor és ezeknek következményét: a kivándorlást okozzák leginkább, hogy a lakosság szaporodása az utolsó évtized alatt annyira meghazudtolta a várakozásokat. Kétségtelenül ezek a főokok. De van még egy másik, nem kevésbé fontos ok is, s ez társadalmi berendezésünk célszerűtlensége.

Az ember születése pillanatában szabad, de amint szive megkezdí működését, menten az állam tagjává válik. A gyermekség éveiben szüleinek fenhatósága alá tartozik, társadalmi rendünk a szülők felelősségére bizza ugyanis az ifjú honpolgár vagy honleány sorsának intézését. A fennálló törvényekkel óvja az állam ifjú nemzedékét a fejlődésre káros behatásoktól és fizikailag, erkölcsileg és szellemileg tökéletesíteni igyekszik azt. Az a látszat, mintha az állam gondoskodása tisztán ethikai forrásból fakadna, ám ezt a látszatot eloszlatja az a tény, hogy minden államformában legfőbb szerepet játszik az egoizmus.

Az ember szabadsága megszűnik abban a pillanatban, amikor, jövője fölött határozva, az életbe lép. Itt tulajdonképeni szabadságról már nem lehet szó. A hivatásával járó kötelességek és még nagyobb kötelességei az állammal szem-

ben megszorítják akaratát; öntudatlanul, de erősen tartják féken az eredeti szabadságot a társadalmi rend és az életre való hajlam, az önfentartási ösztön. Minden ember korának rabszolgája. Senki nem szabadulhat annak igájából, sem saját ösvényeket nem vághat magának. Átalakulása a kötelességek és jogok egyformaságában, melyet polgártársaival kell megosztania, megy végbe.

Felnőtt ember létére az állam előbeni gondoskodásáért megköveteli a kamatokat. Mindegy, kicsi vagy nagy volt-e a neki szellemileg, erkölcsileg kölcsönzött tőke és vajjon külön viszonyainak hatalmánál fogva felhasználhatta-e vagy sem. Az évek sorával az állam teljes értékű tagjának tekintik és megkövetelik tőle mindama kötelezettségek teljesítését, melyek az állam megerősödését elősegítik. Nem az államot alkotó nép gazdasági erejének fokozása a cél, nem az ember szeretet a mérvado tényező — a bürokratikus autokrácia folyamánya ez, mely minden intézkedés alapját képezi.

A születésénél fogva szabad emberből adózási forrás lesz — eszköz, mely kézzelfogható parancs nélkül is magasabb hatalomnak van alárendelve.

A nép érzi, hogy sok — mindene hiányzik, ami az élethez szükséges volna, érzi, hogy a gondnélküli alkotást lehetlenné teszik; sóhajtozik és nyög a terhek sulya alatt, de a szokás hatalma megbénítja szabad akaratának követésében és nem segíthet magán.

A nép tehát hallgat. Helyette beszélnek a számok. Demosthenesi szónoklatnál ékebben beszél a statisztika, ez a tudomány, melyet csak azok tartanak tudománynak, kik annak akarják hinni. Olyan végtelenül szomorút mond most az egyszer, hogy még a leghiteltlenebb is hívővé válik. Tíz évi haladásunk történetét tükrözi vissza a mostani népszámlálás, leplezetlenül feltárva egy haladást, melyet bátran lehet hanyatlásnak nevezni. Mert nem-e hanyatlás, ha oly keveset haladtunk, ha szomszédaink kénye-kedvének maradunk kiszolgáltatva?

Az egyén akaratának szabadságát más tartja hatalmában, de mennyivel nyomasztóbb e szabadság korlátozása, ha az a más sem rendelkezhetik szabadon akaratával!

A szigorúan igazságos logika megteremtí itt az összefüggést ok és okozat között. Az akarat szabadságának korlátozása nyomában inség és nyomor, kivándorlás és egyke: tragikus hirdetője a népszámlálás, oly haladásról rántván le a leplet, melyben nincs öröm.

Ami gondteli óráinkban oly sokszor éreztünk, most hivatalosan kénytelenek beismerni, mert bármennyire is szépítségessék a tényeket, azok mégis csak tények maradnak.

— **Fajbaromfiak kiosztása a községekben.** A Baromfitenyésztők Országos Egyesületének közlése szerint gróf Serényi Béla földmívelésügyi miniszter a csere útján kiosz-

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-,

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. Az igazgatóság.

TARCA.

AZ ÉN KIS BARÁTNŐM.

Irta: René le Coeur.

A Róza. mosónője hazahozta a fehéreneműt. Kirakja az ágyra. Egész kis fehér kiállítás.

Én bolondulok a nők alsó ruhái után, szeretem látni ezeket a könnyű holmikát, ingerlő csipkéikkel, betéteikkel.

Róza a vállamra hajolva nézi, amint egypár strófát vetek a mosónő számlájának hátára, melyeket e fehéreneműk magasztalására rögtönöztem.

— Ezek versek, jelenti ki Róza nagy szakértelemmel. Hugó Viktor faragott valaha ilyeneket, csak hogy azokat nem lehetett mindig megérteni, a tiedet azonban megérttem.

Rögtönzésök dacára szeretem a Róza irodalmi nézetét. Kis barátnőm gondosan összeszámítja

a fehéreneműt. Nagyon rendes lány. Jön, megy. Jókedvű ma este, kedves, olvadozó.

— Ezek a te verseid egy történet juttatnak eszembe, az én első szerelmem idejéből.

Rózának több fénykora volt, melyeket „az én első chicemnek“ keresztelt el. De nagyon jó leány. Épen nem szereti az öregeket. A fiatal emberek iránt fatálisan szívélyes: szive elragadja.

— Beszéld el, édesem.

— Ime: volt egy gazdag, nagyon gazdag öreg barátom, akit megcsaltam egy nagyon csinos kocsigyárossal, Andrénak hívták. Micsoda André is? Milyen furcsa! Csak a keresztnevekre emlékszem és a családnevekre nem. Ez érthető is, hiszen tudod, hogy nekünk többieknek inkább csak a keresztnevekkel van dolgunk.

Milyen kedvesen mondja el a dolgokat? És mennyire megérti az ember legott! Gondolkozik.

— Oh, igen. Melleville André! Nagyon pompásan folyt az élet így hármásban. De egy reggel, igen, egy reggel mint ma, tele fehéreneművel az ágyon, egy névjegyet hoznak be nekem.

— Kisasszony, egy urinó mindenáron beszélni akar magával.

Nézem a nevet: Melleville Andréné. A kis kocsigyáros felesége volt. Rögtön féltékenységi, vitriolos históriákra gondoltam. Kedvem lett volna épen nem fogadni őt. De tudod, van az embernek bátorsága a maga módja szerint. Azt mondom hát, bocsássa be.

És látok belépni egy kedves kis szőke asszonykát, hamvas szőke, finom arccal, édeset, mintha csak bocsánatot akarna kérni, hogy ő olyan szép. És amellet nagyon tisztességes, vidéki, nevelőintézeti arccal.

— Kisasszony, kezdi, tudja, ugy-e bár, ki vagyok?

— Melleville André kocsigyárosnak a neje.

— A maga kedvesének, kisasszony.

— A kedvesem, valóban.

— Bevallja? És elég vakmerő engemet fogadni? Mindenek előtt megtiltom, hogy magát hoz csalogassa a férjemet.

— Bocsánat, asszonyom, én nem csaloga-

tandó nemesvérű baromfiak bevásárlásával újra az egyesületet bizta meg. Felhatalmazást adott a miniszter 6644 dra tyukféle, 696 drb pulykaféle, 3209 drb pekingi kacsa és 2895 drb ludféle bevásárlására. Az egyesület a bevásárlásokat főképen a kiállításokon intézi el. A Magyarországi Községek Országos Szövetsége kebelében tudvalevőleg külön osztályok teljesítik a különböző irányokban a munkálatokat. A gazdasági tevékenységet a szövetség gazdasági osztálya teljesíti és ennek egyik tevékenysége az, hogy a községekben minden esztendőben díjtalan fajbaromfiakat oszszon széjjel. Az erre vonatkozó megkereséseket minden év március hó 1-ig kell a szövetség elnökségéhez betérjeszteni pontos feltüntetésével annak, kik tartanak igényt ingyen bajbaromfira és milyen törzsekre? Ugyancsak kioszt a szövetség a tagul belépett községekben méheseket, ezüstnyalat is szerez, egyéb fajállatokat is.

A nyomor.

A magyar közélet sinylődik és vegetál, a társadalom legnagyobb része nyomorog. Igen kevesen vannak azok, akik anyagi gondok nélkül élhetik le az életüket; igen kevesen vannak azok, akiknek nem jut osztályrészül a társadalom kinzó betegsége: a nyomor.

Az ember hajszolja a látszatot, keresi az üres fényt, meg a pompát s mindenáron takarni akarja a kinzó baját, szörnyű nyomorúságát.

A társadalom minden osztálya sinylődik, az úr és paraszt egyaránt, csak hogy míg az utóbbinak nyomora látható, szembeötlő, addig az úri osztály nyomora burkolt és eltakart s bizony senki se sejténé elegáns, gavallér férfiakról, jól öltözött úri nőkről, hogy a nyomorúság tanyázik náluk, hogy a nyomorral küzdenek.

Természetes is, hogy a mai életviszonyok, a megélhetés nehézségei mellett nyomornak kell tanyáznia a szegényebb állású emberek házaiban, ha lépést akarnak tartani a napról-napra váltakozó divat szeszélyeivel; ha ki akarják elégiteni a társadalmi élet folyton fokozódó igényeit.

A társadalmi élet számos kötelezettséget ró embereire s ha meg akarnak felelni kívánalmainak, akkor nem elég a szerény fizetés, hanem jön az adósság, meg a váltó.

A magyar középosztály szerfölött el van adósodva, az adósság tengerében fuldokol a magyar társadalom s ezért nem képes intenzív társadalmi életre, működésre.

Nagy átalakulásra szorul a magyar társadalmi élet, mert a nyomor nem szül békés haladást, meg társadalmi békét és csak akkor lesz remélhető békés irányú haladás, ha ki tud vergődni a gyötrő nyomorúságból, ha le tudja rázni magáról azokat a bilincseket, amelyeket a társadalmi élet rideg szükségszerűsége kovacsolt rájuk.

Valami általános forrongást lehet észlelni a mai korszakban. Most van kialakulóban tespedéséből, maradiságából az egész közélet; most kezd türelmetlenül, izgatottan eszmélni a magyar intelligencia, most akarja utolérni a nyugoti kultúrépeket és e türelmetlenségéből, ez izgatottságból válik ki önkéntelenül is az elégedetlenség, a megnövekedett igények kielégítésére irányuló vágy.

Nyomorban van ma — a kevés kivételről nem szólva — mindenki, mert sorsával mindenki elégedetlen, a kultura mai szédületes haladásával lépést akar tartani és viszonyai nem engedik meg.

A nagy, az általános nyomor, amelyről mindennap szó esik, csak akkor fog igazán megszűnni nálunk, ha ipari, kereskedelmi és tudományos téren is a viszonyok úgy fognak kialakulni, hogy a munkáltató a munkásnak olyan bért fizethet, amelyből nemcsak megélhetését biztosíthatja, de a kulturával is lépést tarthat.

Ez az időpont pedig messze van. Évtizedek fognak elszállni, míg ez az idő elérkezik...

Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Pallavicini Sándor őrgrof és Pallavicini Alfonz őrgrof e hó 24-én néhány napi tartózkodásra Pusztaszerre érkeztek.

— **Főuri esküvő.** Pallavicini György őrgrof, kerületünk szeretett országgyűlési képviselője folyó hó 30-án, hétfőn tartja esküvőjét Andrassy Boris grófnővel Budán, a koronázó templomban. Községünk lakossága nevében is örömteljes életet és tartós boldogságot kívánunk!

— Oh, istentelenség, igen az, amit maga tesz, zokogta... Istenem, nem így akartam én magával beszélni! De nagyon fáj a szívem, fáj a lelkem!

— Én, mint jó lány, próbálom őt vigasztalni.

— Nos, asszonyom, nem kell így sirni. Kivörösödnek a szemei, nem lesz többé szép. Egészen bizonyos különben benne, hogy én ragadtam el a maga férjét? Nem inkább maga volt-e az, aki nem tudta őt megtartani?

— Hiszen annyiszor elmondtam neki, hogy nagyon szeretem!

— Épen ez az. Egy kissé kevesebbszer kellett volna azt mondani. Milyen idős ön!

Leülök mellé a díványra. És elkezdek vele beszélni kedvesen, mint a nővéremhez. Elmondja nekem, hogy tizenkilenc éves, hogy tizennyolc hónap óta van férjénél, hogy vidéken nevelkedett.

— Ezt látni lehet a ruháiról.

— Nem jól áll rajtam a ruhám? kérdi utolsó zokogásai közt.

— Oh, Ha tudná ön a fontosságot, melyet a férfiak ami toalettjeinknek tulajdonítanak! Sokszor jobbak szeretnek bennünket azokért, mint saját magunkért. Én bizonyos vagyok benne, hogy ha ön kacérabb lett volna a férjével, rá sem gondolt volna, hogy őnt megcsalja. Miután

— **Meghívó.** A „Mindszenti Katolikus Kör“ és a „Mindszenti Leányegylet“ február hó 2-án este, Bertók János nagyvendéglőjének helyiségeiben igen élvezetesnek ígérkező jótékonyestélyt rendez, melynek gondosan összeállított műsora előre is biztosítja az estély teljes sikerét. Tekintettel arra, hogy a tiszta jövedelem fele a magyar népnevelésügy fáradhatatlan apostolának, Halász Ferenc miniszteri osztálytanácsosnak nevére teendő s a szegény iskolás gyermekeket segélyző alapítvány javára fordítatik, másik fele pedig a „Katolikus Kör“ könyvtáralapja javára, felülfizetéseket a legnagyobb hálával vesz és hírlapilag nyugtáz a rendezőség. Helyárak: I. hely 1 K 60 f, II. hely 1 K 20 f, állóhely 80 fillér. A helybeli tanulmányosság a helyárak felét fizeti. Kezdeté este fél 8 órakor. Az estély műsora egyébként a következő:

I. Magyar dal. Melodráma. Szerzők: Kerner-Heródek. Szavalja Gelsy Margitka. Harmónium és hegedű kísérettel. Énekeket pedig a kar énekli.

II. „Valami hibája van...“ Vigjáték egy felvonásban. Gabányi fordítása. Személyek: Dr Lussan André, orvos Novák Ferenc. Cecil, neje Dinics Károlyné urnő. Balancourt, magánzó Mentés István. Nanette, szobaleány Szóbl Ilonka.

III. „Az ezüst fátyol legendája“. Váradi Antaltól. Képpel. Szavalja: Balogh Erzsike. Kiséret harmónium és kettős szólamu karének. A harmónium-kiséretekét végzi: Barna György. A kar tagjai: Kovalik Juliska, Zánthó Erzsébet, Vida Eszter, Vajda Mariska, Balázs Mariska, Falábu Bözse, Mihály Juliska, Kádár Károly, Gémes István, Kovalik D. János és Hasznos Lajos.

IV. „Katonásan“. Vigjáték, 1 felvonásban, Andreánszky Jenőtől. Személyek: Gárday, őrnagy Ménesi Dezső. Olga, unokahuga Mihály Micike. Jolán, özv. Berendyné Szimcsák Jusztika. Lengy Emil, államtitkár Megyeri Lajos. Huszár Elemér, újságíró Sebestén János, Gyuri, tisztiszolga Huszka Sándor.

V. Románc. Énekli: Barna György.

VI. Farsangi tréfa. Párjelenet. Előadják: Falábu Ilonka és Biró Andor.

VII. Rózsapiroska ébredése. Élőkép. Alakítják: Vigh Rózsika és Vigh Fánicska. Törpék az erdőből: Süle László és Katona István.

VIII. Magánjelenet. Gabányitól. Előadja: Huszka Sándor.

IX. Hazatérés a balkáni rózsaszüretéről. Kép. Rózsakirályné: Mészáros Maca. Rózsakiséret: Hoics Irénke, Zánthó Maca, Judik Veron, Páncél Maca. Bimbók: Horváth Ibolyka, Bárány Juliska, Kovalik Rózsika, Judik Mariska. Pillangók: Bertók Katika és Korom Rózsika. A gazdag és kedves műsort táncmultság követi, melyen a tiszaföldváriak hírneves első zenekara szolgáltatja a muzsikát. Az estély iránt igen nagy az érdeklődés.

tam őt magamhoz. Csak nem kívánja azonban, hogy kidobjak az ajtónom egy urat, akit bemutatnak nekem és aki kedves ember és udvarolni kezd nekem?

— És pénzeli, igen! Jól tudom, miért keresi maga a férfiakat, miért ragadta el az én Andrémat, maga kokott, maga aljas teremtés; Érted ez az asszonyka beszédje.

Nékem az orromba csap a mustár. Visszavágom neki: Vigye az Andréját, kicsikém, vigye és tartsa meg! Én nem tudok mit csinálni vele. Csinos fiúkat találok tizet, huszat, ha kell, csak úgy dülnek felém az ajánlkozások minden utcáron, melyeket néha el is fogadok, el biz én! Nyugtalanul néztem Rózára.

A kedves lányka megnyugtat: Tréfa volt, hogy boszantsam az asszonykát, érted. És ez teljesen sikerült is, mert bevallotta nekem:

— Most már értem, miért olyan ideges, olyan szomorú egy idő óta André. Maga nemcsak elrabolta őt tőtem, de boldogtalanná is tette. Néha olyan ostobaságokat mond nekem, ha egész éjszakákat azzal töltök, hogy várom őt. Maguk nem ismerik az ilyeneket, mert hát maguk nem is szeretnek!

— És puff! Erre elkezd sirni olyan keservesen, hogy szivettépő volt őt látni és hallani.

módjában áll, jó szabónál varrassa a ruháit. Fogadni mernék, hogy ép így áll a dolog az alsó ruháival is.

Lehajlom, felemelem kissé a Mellewillené ruháját. Ha láttad volna; egyszerű perkál nadrág. Te, aki szereted a szép alsó ruhákat, úgy tettél volna, mint a férje... Nézzte, mondtam a kicsikének, oda adom önnek az én fehérműkereskedőmnek a címét. Addig is nézze meg az én fehérműimmet.

Kézen fogtam és úgy vezettem az ágyhoz, hová a mosónő épen kiürítette a kosarat.

— Oh, milyen pompás! És a szép csipkék!

Fogdosta, turkált bennök ép úgy, mint te szoktad. Feledte a bánatát s talán a férjét is, azt hiszem. Mi többiek, mind egyformák vagyunk az ilyenekben.

Tanácsokat adok neki, melyeket ő szívesen fogad, úgy, hogy utoljára megöleltük, megcsókoltuk egymást a küszöbön. És a lépcsőn halottam, amint kérdezte tőlem.

— Apropos, Róza, micsoda parfümöt ajánlsz nekem?

— Fehér rózsát! Ez az enyém is!

— **A Vöröskereszt piknikje.** A Vöröskereszt egyesület mindszei fiókja serényen készül a rendezendő piknikre. A rendező-bizottság e hó 23-án tartott ülésében állapította meg a piknik napját, mely február 11-én lesz. A résztvevők oly tömegesen jelentkeztek ezideig ugy helybeliek, mint a vidékről, hogy az estély sikere már eleve biztosítottnak látszik.

— **Vizsgálat Holló Lajos mandátuma ügyében.** Istvánffy budapesti táblabíró Nyíry Zoltán kecskeméti törvényszéki jegyzővel most végzi a Kuria megbízásából Kiskunfélegyházán Holló Lajos megpeticionált mandátumának vizsgálatát. A helyszíni vizsgálat hosszabb időt vesz igénybe.

— **Panaszkodnak a szőlősgazdák.** Az idei abnormis időjárás következtében panaszkodnak a szőlősgazdák, hogy a sok nedvesség igen sok kárt tett a szőlőkben. A szőlővesszők szemei nagy mértékben elromlottak s így a szőlőtermelők ismét egy sikertelen esztendőnek néznek elébe. Az ujonnan telepített szőlőkben a kár még nagyobb mértékben mutatkozik.

— **A munkásbetegségélyző járulék felemelése.** Az állami munkásbiztosítási hivatal végre jóváhagyta az országos munkásbetegségélyző- és balesetbiztosító-pénztár közgyűlésének a betegségélyezési járulék felemelésére vonatkozó határozatát olyan módon, hogy az ugynevezett nagy munkaadók alkalmazottai után e hó 1-től kezdve a 3 százalékos járulék hét napra szedessék, ellenben az ugynevezett kis munkaadók, kisiparosok alkalmazottai jövőben is a 2 százalékos járulékot csak 6 napra fizessék. A hivatal határozata szerint a hét napos járulékszámítás nem egyébb, mint a 3 százaléknak 3 és fél százalékra való felemelése, amit a törvény megenged. Ellenben az ugynevezett kis munkaadókra nézve a hetedik napi járulék szedése az 1907. évi XY. t.-c. 26. §-ában biztosított kedvezmény sérelmét jelentené.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Özv. Tóth Árpádné szül. Wimmer Mariska mint neje, özv. Tóth Józsefné Molnár Rozina mint édes anyja, Laci, Ilonka, Mariska, Aranka, Józika mint gyermekei és az összes rokonság fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a legjobb férj, fiú és apa Tóth Árpád m. kir. vasuti ellenőr életének 44-ik évében folyó évi január hó 21-én rövid szenvedés után elhunyt. A drága halott hült tetemei a Brüsszeli-körut 11. szám alatti gyászházából folyó hó 23-án, hétfőn délután 3 és fél órakor fog beszenteltetni és onnan a felsővárosi deszkás temetőbe örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 23-án d. e. 10 órakor fog a felső-városi minorita templomban az Egek Urának bemutatni. Szeged, 1911. évi január hó 21-én. Áldás és béke lengjen hamvai felett.

— **A naptár.** Milliárdokra megy évenként a megjelent naptárok száma. Könyvek, füzetek, blokkok, táblák minden emberi nyelven, minden alakban és színben oly nagy számban, hogy szinte el sem lehet képzelni azt a vagyont, amit naptárakba világszerte belefektetnek. A messze múltba nyúlik a naptárak története. Hogy mikor fedezték fel, azt senki sem tudja, de a múlt számos nagy neve fűződik a reformálásához. Ilyen naptárreformátorok voltak a görög Szolon, a római Julius Caesar, később a germán Nagy Károly. Az első nyomtatott naptár Németországban jelent meg 1439-ben, tehát tíz évvel Gutenberg felfedezése előtt. Ez is bizonyítja, hogy a könyvnyomtatás művészetét nem Gutenberg találta fel, az előtt is ismeretes volt, az ő nevéhez a nyomdagépek felfedezése fűződik. Az első német naptárt Ganumdia János adta ki, két fátáblát, amelynek mind-gyikén hat hónap van nyomtatva. A berlini királyi könyvtár, mint nagy kincset őrzi ezt a naptárt, amelynek másik példánya nincs is. Typus nürnbergi nyomdász volt az első, aki naptárakat adott ki és rövidesen igen sok utánzója akadt. 1515-ben jelent meg az első naptár, amely a lagok jelzésén kívül jósolt, sőt betegségek ellen orvosságot is aján-

lott. A „Száz éves jevendőmondó“ című naptárak eise 1700-ban jelent meg, kiadója volt Knauer Mór. Egész sereg babonát és csillagászati „jóslalokat“ tartalmazott ez a naptár, amelyet ezer és ezerszer újra nyomtak és még ma is terjesztenek a nép között, amely szentül hisz jóslásaiban és boldog, ha a nagtár egy-egy időjárást eltalál. A tizenharmadik század végén a naptár kezd tanítani, tudományos kérdésekkel foglalkozni. És ma. Ma már nincsen meg a naptárnak a régi jelentősége, de azért a művelt embernek ép ugy nélkülözhetlen, mint amilyen nélkülözhetlen volt a múltban. Senki sem tud élni naptár nélkül, a nép kalendáriuma pedig ma is a régi. Amit változott, azt a kiadók, a szerkesztők változtattak rajta lssan, ugy, hogy elmondhatjuk, hogy ma a naptár egyike a legnagyobb népnevelési eszközöknek, amely megszámlálhatatlan tömegben terjeszti a nép körében a műveltséget, a tudást. Az iskola és a hírlapok mellett még mindig a naptár az, amelyből legszívesebben tanul a nép, amely egyetlen házból sem hiányzik.

— **Volt képviselők párbaja.** Hódmezővásárhelyről jelentik: Nagy György volt országos képviselő tudvalevően nemrég kijelentette, hogy köztársasági pártot alakít, amelynek már közel tízezer hive van. Erre Endrey Gyula dr. volt országos képviselő, a „Vásárhely és Vidéke“ című lapban cikket irt, amelyben hóbortnak nevezte Nagy György vállalkozását és beszédét, mert — ugymond — Vásárhelyen a párthoz egy szál tisztességes embert sem kap. Nagy György erre a másik helyi lapban megtámadta Endreyt, aki provokálta Nagy Györgyöt. Tegnap reggel 9 órakor a felek pisztolypárbajt vívtak egyszeri golyóváltással. Sebesülés nem történt. A felek nem békültek ki.

— **Házassági hirdetés.** Egy japáni újságban a napokban a következő poétikus szövegű apróhirdetést tette közzé egy Hosuijos nevű japáni nő, aki szeretne minél előbb főkötő alá jutni:

„Igen csinos nő vagyok, dús hajjal, amely ugy hullámszik, mint a felhők. Arcom selymesfényű, mint a virágok. Testem hajlékony, mint a fűz és szemöldökeim ivelték, mint a növekvő hold. Vagyonom elegendő arra, hogy szerelmesemmel, kéz a kézben, gondtalanul végigvándorolhassak az élet utjain és nappal a virágokban, éjjel pedig a holdban gyönyörködhessem. Hogyha találkozik egy művelt, okos és jóízű ur, ugy örömmel lépnek vele frigyre ez életben, hogy aztán majdan vele együtt nyugodhassak a rózsaszín márványszirbaltban.“

— **Mikor áll be a tél?** Az időjósok a legnagyobb zavarban vannak. Eddig semmiféle jóslatuk nem vált be. Annyi bizonyos, hogy a télen még nem volt tél. Dacára a sok csalódásnak, az időjósok nagy erősen állítják, hogy a tél február elsején áll be és pedig minden esetre nagy havazással, ami rossz hatású is lehet, mert a föld tele van nedvességgel.

— **Leányok paradicsoma.** Délafrika kormányzósága, hogy a cselédhiányon segítsen, 1700 jóképű angol leányzót hozatott Transvalba. Amint megérkezett a rendkívüli becses szállítmány s eltelt egy-két hét, az 1700 leányzóból csak 700 maradt, ezer darab férjhez ment az első két hét alatt, mert feleségre még nagyobb ott a szükség, mint leányra.

— **Megkínzott fiu.** Egy sándorfalvi gazdaembernek, Ördög Józsefnek kegyetlenkedése tartja nagy izgalemban Makó város közönségét. Néhány hónappal ezelőtt egy tizenkét éves árva fiut fogadott szolgáláiba, akit a legkegyetlenebb módon kínzott. Ostort fogott s a fiut addig táncoltatta, míg eszméletlenül össze nem esett, azután pedig ostorozta, amíg ismét magához tért fájdalmában. A gyermek szép göndör haját ugy nyiratta le, hogy hosszú hajcsikokat meghagyott a fején. E miatt a társai kigunyolták s a szegény gyerek már az utcára se metr lépni, annyira szégyelte fejének csufságát. Néhány nappal ezelőtt a gyerek megszökött kin-

zójától s attól való félelmében, hogy gazdája rátalál, a mezőkön bujkált éltlen, szomjan, fázva. Tegnap reggel talált rá a rendőrség Makó közelében. A fiut csavargásért letartóztatták. Csak az őrszobában panasolta el kinszenvedését a szerencsétlen fiu. A kegyetlen gazdát letartóztatták, a fiut pedig kórházba vitték, mert az egész teste kékre-zöldre van verve.

— **Hány téglát lehet egy napon lerakni?** Egy építőiparos a mesterségére neveli a fiát. A felsőipariskola kitűnő elvégzése után a fiu már gyakorlaton van. Most mint kőművesegéd dolgozik egy épületen, nagy szorgalommal. Nemrég szoba került a téglarakás lassúsága, helyesebben a koncendált amerikázás, mely szerint a munkások tulnyomó többsége 9 és fél óras munkaidő keretében naponta mintegy 500 téglát szokott lerakni. A fiatal iparosjelölt fogadott, hogy ő egy nap 1800 téglát tud lerakni. A fogadófelek ellenőrző bizottságot szerveztek, mely a kijelölt napon konstatálta, hogy a fiatal ember — nem a kikötött 9 és fél óra, hanem — 6 és fél óra alatt rakta le az 1800 téglát minden nagyobb megerőltetés nélkül. Ez a dolog nem Mindszenten történt.

— **A vadászok reménye.** Az idei esős időszak nagyban akadályozta a vadászokat abban, hogy vadászterületeik vadállományát kilőjék. Így annak legnagyobb része megmaradt. Mint-hogy a két izben leesett hó is hamar elolvadt, a foglyok is a nyílt mezőn maradtak s így azokat a tanyai lakosság nem pusztíthatta. A vadlövés ideje pedig már nem sokáig tart, így remélni lehet, hogy a jövő évre a vadállomány nagyobb lesz.

— **A házasságtörés büntetésének reformja.** Párisban érdekes reformjavaslatot nyújtott be Violet képviselő a párisi kamara bizottságához, amely a törvénykezési reformokkal foglalkozik. A bizottság a múlt héten tárgyalta Violet javaslatát, aki azt indítványozza, hogy a büntető törvénykönyvből töröljék a házasságtörés büntetését. A bizottság ezt az indítványt elvetette ugzan, de elhatározta, hogy a házasságtörést ezentul ne büntessék fogsággal. Nagy vita fejlődött ki a büntető törvénykönyv 321. paragrafusának 2. bekezdésénél, amely kimondja, hogy ha a férj lakásán tetten éri a házasságtörőket, ebben az esetben az emberölés menthető. A bizottság végül elhatározta, hogy ezt a paragrafust törli. Ez az utóbbi intézkedés azonban aligha fog változtatni az ítéleteken, mert a gyakorlat az, hogy az esküdtszék ebben az esetben rendesen fölmenti a gyilkos férjet.

— **Népszerű előadások.** Ma délután az állami iskolában Lovass Jenő „Egy nagy betegség, vagy a pálinka hatása“, Gelsy Péter pedig „A sertésenyésztésről“ tartanak ismeretterjesztő előadásokat.

— **A gyermektáplálás nagy problémája** megoldást nyert. Ha ugyanis az elválasztás idejétől kezdve „Phosphatine Fallières“ világhírű gyermektápszerrel tápláljuk a gyermeket, sohasem kell bélhuruttól, avagy gyomorzarvartól tartani. A legelőkelőbb gyermekorvosok tapasztalata szerint a Phosphatine Fallières-nél nincs jobb és értékesebb tápszer, mert kellemes ízű, könnyen emészthető, a fogzást megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

— **Megvételre keresek** egy használt kis konyhatűzhelyt. Boér Sándor, postamester.

— **Árúladák** olcsón eladó Horváth Antal papirkereskedésében.

Modern takaréktűzhely

(sparherd)

legujabb rendszerű, — mely uri háztartáshoz különösen alkalmas, — új állapotban, elköltözés miatt, jutányosan eladó Nagy Mihálynál, Hefi utca (volt Wichtig-féle ház).

Ügyvédi iroda megnyitás.

Dr. CZUKERMANN ANDOR
 ügyvéd irodáját Szentesen
 Báró Harucker-utca 9. sz.
 alatt a csendőrlaktanyával
 szemben megnyitotta. 4-4

POLLITZER
SÉRV-AMBULATORIUM

nyilvános orvosi rendelő-intézet
 sérvbajosok, ferdénnttek és am-
 putáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinék teljesen díj-
 talanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe
 vétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

SZABADALMAZOTT SÉRVKÖTŐK
 már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa
 által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan
 és legnagyobb titoktartás mellett eszközöztetnek.

Higiénikus otkkek a legfinomabb minősé-
 gekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül
 megbízhatóak. Tucatankint 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egész-
 sége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal,
 annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E
 munkát bárkinék díjtalanul és zárt borítékban küldi
 meg az intézet igazgatósága.

Ügyes és szorgalmas fiu,

ki legalább 6 elemi iskolát
 jó sikerrel végzett, teljes
 ellátással vagy hetifizetéssel

nyomdász-tanulónak

felvétetik

Horváth Antal könyv- és műnyomdájában

ELADÓ KOCSI.

Egy jókarban levő, teljesen felújított két-
 kerekű rugós kocsi eladó. Cim megtud-
 ható lapunk könyvnyomdájában.

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett
 és első orvostanárok által ajánlott
 kitünő minőségű

ESTERHÁZY COGNAC

mindenütt kapható!

Az ESTERHÁZY COGNAC

a közönség kedvenc itala!

Az Esterházy cognacgyár

központi irodája:

Budapest, V., Csáky-utca 14.

Telefon: 31—49.

— **Fix fizetés** és magas jutalék mel-
 lett alkalmazunk vidéki ügynököket, sors-
 jegyeknek részletfizetésre való eladásához.
 Havonként elérhető jövedelem 300—600
 korona. Hecht Bankház Részvénytársaság.
 Budapest, Ferenciek tere 6. 15

Mélyen leszállított árak!

Olcsó! Sikerült Olcsó!

az egyezséget megkötnöm!

Abba a kedvező helyzetbe jutottam, hogy
 az üzletemben levő összes rőfös, rövid és
 divat-árúimat, mélyen leszállított árban áru-
 sithatom el. Saját érdeke tehát most a vevő-
 közönségnek, hogy ezen nem mindennapi
 alkalmat felhasználva, próbavásárlást tegyen.

Minden menyasszony, ki nálam vásárol, teljesen ajándékba kapja

a legszebb menyasszonyi koszorút!

NAGY JENŐ divatárúháza

Olcsó! Olcsóbb! Legolcsóbb!

Férjhez menés művészetéről mi nem irunk, ezt már Mantegazza
 megírta, de ha leánya férjhez megy, akkor az eljegy-
 zési értesítést vagy lakodalmi meghívót rendelje meg Horváth Antal
 motorerőre berendezett könyv- és műnyomdájában Mindszentben, ahol
 bármiféle könyvnyomdai munkát meglepő szép és tiszta kivitelben
 olcsón állítanak elő és annak nemcsak az anyja, de a lány is örül, ha
 lakodalmi meghívója szép, modern és olcsó. Vidékre azonnali szállítás.

Felhívás aláírásra!

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁR ezennel felhívja a
 nagyérdemű közönséget, hogy vegyen részt az általa 1911. év január
 1-én ujonan megindított 20 filléres hetibetét-üzletben.

Heti-betét részvényenkint 20 fillér.

A jegyzett betét-üzlet 6 évi időtartamú. Azaz: a hat évig
 hetenkint fizetett 20 filléreket az intézet 6 év múlva fizeti vissza
 5 százalék kamatok kamatjával.

A betét-üzlet résztvevői befizetett összegeikre megfelelő előleg-
 kölcsönt kaphatnak, mérsékelt kamatláb mellett.

Heti részbetétek jegyezhetőek a »Mindszenti Takarékpénztár«
 hivatalos helyiségében e hó végéig, valamint a kibocsátott aláírási
 íveken Wimmer Béla, Büchler Gábor, Mentés István, Vigh Gyula,
 Vedres István, dr Szóbel Lipót, dr Keresztes Nagy Sándor, Hám
 János, Tábit Lukács, id. Mihály János, Koncz Lajos, Stern Salamon,
 Keresztes Ferenc, Grüner Géza, Wimmer Károly, Antal András,
 Páncél Károly, Keresztes Aron, Szilágyi Ferenc, Tormássy Miklós,
 Zánthó Kálmán, Pölös József, Novák Ferenc és Horváth A. uraknál.
 Mindszent, 1911. január hó 10-én.

Az igazgatóság.